

SREDNJI VEK

Frankovska država

Imela je dve obdobji: • zgodnje obdobje = **merovinška država**
• pozno obdobje = **karolinška država**

MEROVINŠKA DRŽAVA

- Utemeljitelj merovinške države je bil **Klodvik**, iz družine Merovingov. Uspel je združiti vse Franke v enotno državo. Vlada konec 5. in začetek 6. stoletja. Kralj Klodvik se je dal krstiti, in postopoma se pokristjanijo tudi ostali Franki. --> oni sprejemajo katoliško vero in ne **arianstva**, kot večina ostalih Germanov.
- To, da so sprejeli katolištvo, je postala osnova za sožitje in stapljanje Germanov z večinskim staroselskim prebivalstvom [Galci, Rimljani]. (**herezija** ali krivoverstvo)
- Zaradi katolištva je prišlo skozi čas tudi do povezave med Frankovsko državo in papežem.
- Po njegovi smrti so si sinovi razdelili kraljestvo, kot da bi šlo za zasebno dediščino, formalno pa država še obstaja.
- Med nasledniki vneli boji za prevlado, in v teh bojih so zmagali tisti, ki so imeli več pristašev. --> dobili tako, da jih bogato obdarujejo z zemljo ali dodelijo visoke javne službe. Posledica tega: vedno bolj naraščala moč zemljiških veleposestnikov in aristokracije.
- **ALOD** - zemlje in službe so v dedni lasti (za opravljanje neke vojaške ali javne službe).
- Najpomembnejši državni uradniki - **MAJORDOMI** (skrbeli za gospodarstvo kraljevega dvora). Njihova oblast širila, zastopajo kralja, začnejo poveljevati njegovo vojski - kralj le še vladar po imenu.
- **KAREL MARTEL** - vladal v 1. polovici 8. stoletja leta 732 je s kraljevo vojsko dosegel dve zmagi pri poitiers in tours. **Mauri** --> španski arabski (ostanejo v Španiji do konca 15. stoletja)
- **PIPIN MALI** - naveličal biti le majordom leta 751 odstavijo zadnjega merovinškega vladarja **Hilderika** s pomočjo papeža. (Karel Martel - odstavili v samostan, Pipin imel oblast)
- Začenja se obdobje Karolinške države.

Značilnosti Merovinške države

Bila je razslojena na tri dele:

- **1 SLOJ** --> vladar in frankovska rodovno-vojaška aristokracija

Osnova moči te aristokracije temelji na zemljiški veleposesti, ki jo obdelujejo koloni ali sužnji.

- **2 SLOJ** --> galsko-rimska aristokracija

V posesti ima del veleposestev.

- **3 SLOJ** --> svobodni frankovski kmetje

Živijo v vaških občinah imenovanih **marke**. Živijo v tri-generacijskih (velikih) družinah [stari starši, starši, otroci → tudi do 30 ljudi] Sprva so ti kmetje dobili zemljo zgolj v uživanje, konec 6. stoletja pa to postane njihova lastnina. Med kmeti se krepijo / povečujejo razlike.

Najslabše se godi malim kmetom → pogosto zadolžujejo, lakota, nadlegujejo jih veleposestniki. Najhujše breme = vojaška obveznost → vsi svobodni ljudje obvezno v vojaški službi, vsak plača svojo opremo. → mnogi so se zatekli pod varstvo bližnjega veleposestnika, ki se je obvezal, da bo namesto njih poskrbel za vojake (oni pa izgubijo veleposest in osebno svobodo, obdržijo pa pravico do uživanja te zemlje [živel in oblikovali]).

Karel Martel ukine **ALOD** in namesto njega začne uvajati **FEVD**.

- podeljeval je posest zgolj v uživanje, če preneha delati zanj, mu zemljo vzame.

Fevdni (vazalni) odnosi

Senior → oseba oz. gospod, ki je podeljeval fevde vazalom.

Vazal → tisti ki fevd sprejme, in se obveže, da bo iz dohodkov, ki jih daje fevd, služil vojsko z določenim številom konjenikov.

Senior in vazal sta sklenila **HOMAGIJ** - ustni dogovor pred pričami, ki je imel v zgodnjem srednjem veku značaj pisnega dokumenta. Vazal je obljubil, da bo seniorjev človek in da mu bo zvesto služil vse življenje. Tako senior kot vazal sta imela obveznosti v homagiju.

Senior: • podelitev zemlje

- zaščita vazala pred drugimi seniorji

Vazal: • sodelovanje v vojaškem pohodu z določenim št. konjenikov.

- dolžan je bil oskrbeti seniorja in spremstvo na vojaškem pohodu.

- darilo, ki ga je mogel dati vazal prvorojeni hčerki seniorja

- nasveti seniorju (politični & pravni)

Razmerje med njima je bilo dosmrtno, lahko pa se je končalo tudi prej, v primeru nezvestobe (obeh). To je bistvo fevdalnega odnosa.

Vrhovni senior je bil cesar. Razpolagal je z majhnim deležem zemlje, ostalo podelil kot fevde najvišjim osebam (grofi, ...). Ti veliki vazali so zase obdržali majhen del ozemlja, večji del so razdelili nižjim vazalom. Fevd se je delil do mere, ki je komaj še zadoščal za opravljanje vazalovih dolžnosti do seniorja. Zemljo so obdelovali kmetje.

Gospodarstvo v Merovinški državi

Bilo je pretežno naturalno; zemlja je pomenila največje bogastvo. Kmetijstvo je bila najpomembnejša panoga. Obrt je bila slabo razvita, večino predmetov, ki so jih rabili, so naredili sami. Pravih poklicnih obrtnikov ni bilo – le potujoči rokodelci.

Značilno je bilo samo – oskrbno gospodarstvo. Trgovina ni bila razvita zaradi majhnega povpraševanja, bilo je malo denarja – bili so trgovski stiki z orientalskimi trgovci iz vzhodnega Sredozemlja (Sirci, Judje, Grki). Z njimi so večinoma trgovali z zelenjavo (naturalna trgovina). Prodajali so začimbe, dišave, nakit, svilo, steklo in papirus. V zameno pa so menjali krzno, usnje, vosek, volno in sužnje.